

Правопис сполучників

Сьогодні ти

дізнаєшся про написання простих,
складних і складених сполучників, про
речення, у яких вживаються сполучники
та однозвучні зі сполучниками слова;

навчишся правильно писати сполучники,
знаходити їх у реченнях і доцільно
замінювати синонімічними;

збагатиш свій словниковий запас.

Я важливий, що й казати,
Можу вміло пов'язати
Однорідні члени чинно
Й складних речень теж частини.
А, але, і – я сурядний,
Що, немов, як, щоб – підрядний.
Скрізь впишусь я досить влучно
Називаюсь я

С
П
О
Л
У
Ч
Н
И
К

Мовознавча розминка

Яка частина мови називається сполучником?

Які морфологічні ознаки сполучника?

Синтаксична роль сполучника?

ПЕРЕВІР СЕБЕ

Сполучник – службова частина мови, яку вживають для зв'язку однорідних членів речення та частин складного речення.

Сполучник є засобом зв'язку речень у тексті.

Сполучники – незмінні слова, вони не мають лексичного значення, не виступають членами речення.

Правопис сполучників

Разом

Складні сполучники:
*Щоб, якби, якщо,
тобто, аніж, адже,
мовби, неначе,
немовбито*

Окремо

- складені сполучники:
*тому що, як тільки, через
те що, у наслідок того що, у
зв'язку з тим що*
- деякі сполучники із
частками би (б), же (ж):
коли б, хоч би, але ж, або ж

ПОРІВНЯЙТЕ

Біда помучить, зате
мудрості научить.

Якби ще роги та хвіст,
був би справжній
артист.

Ворон висміює свиню за
те, що чорна.

Як би високо ворона не
літала, завжди на гній
сяде.

**Складні сполучники треба
відрізняти від однозвучних із
ними самостійних частин мови,
які пишуться окремо.**

ЗНАЙДИ СПОЛУЧНИКИ

(утвори речення і запиши правильно сполучники)

- ✓ Більше вір своїм очам
- ✓ Мороз припікає
- ✓ Не клади пальця в рот
- ✓ Вечеря коротка
- ✓ Краще гірка правда

за/те ніч довга.
а/ні/ж чужим речам.
тому/що одкусить.
за/те комарів нема.
ні/ж солодка брехня.

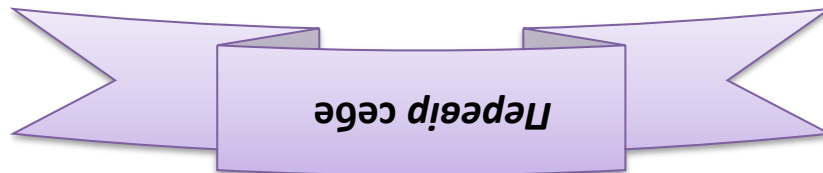
Диктант із таємницею

(розділіть сполучники на дві колонки, підкресліть другу від початку букву і прочитайте назву болгарської казки)

РАЗОМ

ОКРЕМО

Як/би, у зв'язку з тим/що, тому/що,
що/би, про/те, для того/щоб, мов/би,
подібно до того/як, з тим/що, а/бо,
так/що, як/що, за/те

Впіймай помилку

(знайди слова, у яких допущені помилки у написанні)

Вірили, що лелека приносить людям щастя. Як що хтось зруйнує лелече гніздо, то станеться біда, тому що птах принесе вогню й спалить хату або накличе грозову хмару.

Про походження лелеки існувало чимало легенд і переказів. За однією з них, Бог дав людині лантук для того щоб вона віднесла його далеко в ліс. Не зважаючи на те, що Бог заборонив розв'язувати мішок, чоловік на півдорозі поцікавився, що ж він несе. Тоді з мішка повистрибували жаби, вужі та змії й розповзлися по всьому світові. Через те, що чоловік знехтував заборону, Бог перетворив його на лелеку й звелів ходити полями та болотами, шукаючи усяке гаддя.

Підказка

ФРАЗЕОЛОГІЧНЕ ЛОТО

(замінити подані вислови фразеологізмами із сполучниками)

Побажання щасливого завершення справи

Ні пуху, ні пера

Дуже рано

Ні світ, ні зоря

Сказати недоречно, зробити невлад

Ні в тин, ні у ворота

Ледачий, безініціативний

Ні риба, ні м'ясо

ПЕРЕВІР СЕБЕ

1. Вибери рядок, у якому всі сполучники пишемо разом

- ✓ А. *За/те, немовби/то, як/би.*
- Б. *Що/б, дарма/що, ад/же.*
- В. *Тому/що, тому/то, при/чому.*
- Г. *Через/те/що, про/те, щой/но.*

2. Вибери рядок, у якому всі сполучники пишемо окремо

- А. *Не/мовби/то, ад/же, а/би, не/наче.*
- Б. *Як/що, за/те, про/те, не/мов/би, що/б.*
- ✓ В. *Через/що, тому/що, дарма/що, так/що.*
- Г. *За/те, щой/но, не/хай, як/би*

ПЕРЕВІР СЕБЕ

3. Визнач речення, у якому виділене слово – сполучник.

- А. *Що/б* це тобі розповісти сьогодні?
- ✓ Б. Попроси друзів, *що/б* допомогли переїхати.
- В. Запитай *за/те* мальовниче озеро.
- Г. Нікому не розкажуй *за/те* загадкове місце.

4. Визнач речення, у якому неправильно вжито сполучник.

- А. Не було дня, щоб я тобі не написав листа.
- ✓ Б. Ніхто не прийде на зустріч, із-за того, що нас не попередили.
- В. Сонце так припікало, що трава аж посвітліла.
- Г. Що багатша думка, то багатша мова.

Сьогодні на уроці я:

Зрозумів

Навчився

Не вмів, а тепер умію

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Порівняй два малюнка,
використовуючи складні та
складені сполучники

